պաշտօնը, զոր կը մերժէ, վասն զի Պրուսացիք գրած էին Նալեան պտրք․ի թէ՝ զի Ղազար կաթողիկոսն ձեռնադրեալ էր զնա եպիսկոպոս Պրուսայու. ճիշտ այս միջոցին հրաւէր կ'ստանայ Սիմէոն կթղ․էն Ս. Էջմիածին գնալու և իր հետ տանելու Գասպար ամիրա Մուրատեանը և Յարութիւն ամիրան. որ ուխտաւորութեամբ Ս. Յակոբի վանքը կը գտնուէին (Դիւան. Գիրք Գ. էջ 751)։ Յակոբ կթղ. Շամախեցիին տեղ կաթողիկոսական ընտրելի էր թէև, բայց չի յաջողեցաւ (Ջամչ. Գ. 871). Կ. Պոլսի պտրք. կ'ընտրուի Նալեանի առաջարկովը, բայց կը հրաժարի ու կ'ըսէ. ես զիմ սփոփական թեմիս եւ վիճակիս զմեկ ծեր պառաւն ձեր բոլոր պատրիարքութեան չեմ փոխանակեր. զի լաւ որում ըլլայ այս վիճակ եմ պատկեալ յառաջագոյն (Ցպգպ. էջ 91—94)։ Կ'ուղևորի Հռոմ և Վենետիկ (1772—75). կը կարգուի ձեռնադրիչ եպս. Հռոմի (1774—80). կը վերադառնայ Հռոմէն և կը կարգուի քարոզիչ Թասգլուղի եկեղեցին (1780—86) ուր կը վախճանի. իր տապանագիրն է հետեւեալը. «Այս է տապան հանգստեան Սամուէլ վրդ․ի և Արքեպս․ի առաջնորդի վիճակին Պրուսայի. որ գոլով ութսուն ամաց հանգեաւ ի Քրիստոս ի թուականին հայոց ՌՄԼԵ (=1786)։ (Երևակ. 1859. էջ 232—234. Սարաֆ. էջ 262—174)։ Սամուէլ եպս. յօրինած է 1780ին Կրթութեան մեածական, Ձեռնադրութեան աղօթից, և Կրթութեան եօթանց խորհրդոց աշխատութիւնները (Լույս. 1905. էջ 967)։ Իր ընդօրինակութիւնն է Լուծումն հինգ ձայնից ի Դաւթայ ևայլն խորագրով ձեռագիրը (ՄԶ. Թ. 407)։

ՍԱՄՈՒԷԼ ՎՐԴ.— Մբ. 1824ին, հրաւիրակ ուխտաւորներու։

ՍԱՄՈՒԷԼ ՎՐԴ. ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ, ՍՂԵՐԴՑԻ.— Մբ. Ծ. 1852ին. Ձռ. 1883ին. ՏԴ. (1885—88). ՏՅՊ. 1889ին. ՏՓ. (1891—93). ՏՅ. (1893—95). ՏՀ. (1895—1905). Բ. անգամ ՏՀ. (1911—1916), կը վախճանի 6 Յուլիս 1916ին։

ՍԱՄՈՒԷԼ ՎՐԴ. ՊՈԼՍԵՑԻ.— Մբ. Ձռ. 1807ին. Նւ. Թոքատի 1821ին. Նւ. Հնդկաց (1832—34). կը վախճանի Կալկաթայի մէջ և կը թաղուի տեղւոյն Ս. Նազարէթ եկեղեցիին գաւիթը 1834ին. ի նպաստ Ս. Աթոռոյ տպարանին կը կտակէ 150,000 ղրշ. և կտակակատար կը կարգէ Կարապետ Յակոբեան